

Aracı kurumlarda kârın yüzde 94'ü büyüklerin

Aracı kurumların net kârı, geçen yıl yüzde 65 artarak 310 milyon YTL'ye çıkarken, ilk 20 kurum yüzde 94'lük paya sahip oldu. 5 aracı kurum ise, sektör kârının yarısından fazlasını elde etti.

Aracı kurumların 2006 sonunda 2.7 milyar YTL olan aktif büyüklüğü, geçen yıl yüzde 43'lük artışla 3.8 milyar YTL'ye çıktı. Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği'nin (TSPAKB) aylık yayın organı Sermaye Piyasasında Gündem'in Haziran 2008 sayısında yer alan araştırmaya göre, aktif büyüklüğüne göre sıralamada, ilk 20 aracı kurum, sektör aktiflerinin yüzde 78'ini oluşturdu. Bu aracı kurumlar, dönem karının da yüzde 88'ini elde etti. Söz konusu kurumlar, hisse senedi işlemlerinin yarısını gerçekleştirirken, komisyon gelirlerinin ise yüzde 58'ini sağladı. Bu aracı kurumların net komisyon gelirlerindeki payı ise yüzde 64 oldu. Aktif büyüklüğüne göre yapılan sıralamada, özellikle 2 banka kökenli aracı kurumun paylarının dikkat çekici olduğu belirtildi.

Tek kurumun payı % 32

Bu kurumlardan birinin sektör aktiflerinin yüzde 32'sini, diğerinin ise yüzde 11'ini oluşturması, aracı kurumlar arasındaki yoğunlaşmanın göstergesi olarak değerlendirildi. Bu sıralamada, 21 ile 40. sırada yer alan kurumlar ise sektör aktiflerinin yüzde 12'sini oluşturdu. Bu aracı kurumlar hisse senedi işlemlerinin yüzde 29'unu, komisyonların ise yüzde 21'ini gerçekleştirdi. Sıralamada yer alan 37 kurum ise aktiflerin yüzde 4'üne sahip bulunuyor. Aracı kurumların 2006 sonunda 1.5 milyar YTL olan özsermayeleri, geçen yıl yüzde 30 artarak 2 milyar YTL'ye çıktı. Aracı kurum sektörü özsermayesinin

yüzde 75'ine sahip olan ilk 20 kurum, net komisyon gelirlerinin yüzde 62'sini, faaliyet gelirlerinin ise yüzde 66'sını elde etti. 21 ile 40. sırada yer alan aracı kurumlar sektör özsermayesinin yüzde 14'ünü oluşturdu. Bu kurumlar hisse senedi işlem hacminin yüzde 23'ünü gerçekleştirirken, net komisyon ve faaliyet gelirlerinin ise yüzde 18'ine sahip oldu. Son 37 kurumun özsermaye büyüklüğünün payı yüzde 4'te kaldı.

Küçükler zarar etti

Aracı kurumlar hisse senedi işlem hacmine göre sıralandıklarında ilk 20 aracı kurumun işlemlerin yüzde 65'ini gerçekleştirdiği gözlemlendi. Bu aracı kurumlar net komisyon gelirlerinin yüzde 68'ini, dönem kârının ise yüzde 80'ini elde etti. Aracı kurumların elde ettikleri komisyon gelirleri geçen yıl yüzde 19 artarak 605 milyon YTL oldu. Hisse senedi işlemlerinin yüzde 63'ünü gerçekleştiren ilk 20 aracı kurumun net komisyon geliri payının yüzde 73 olduğu gözlemlendi. Sıralamada son 37 aracı kurum net komisyon ve faaliyet gelirlerinin yüzde 4'ünü oluşturup, yıl içinde sektör karının yüzde 2'si kadar zarar etti.

Aracı kurumların net kârı, geçen yıl yüzde 65 artarak 310 milyon YTL'ye çıktı. Net dönem kârına göre yapılan sıralamada, ilk 20 aracı kurum yüzde 94'lük yüksek bir paya sahip oldu. Bu aracı kurumlar, hisse senedi işlemlerinin yüzde 53'ünü, net komisyon gelirlerinin ise yüzde 63'ünü oluşturdu. Bu kurumlar ayrıca, sektör çalışanlarının

Nevzat Öztangut

KÂRA GÖRE ARACI KURUMLAR (%)

	1-20	21-40	41-60	61-80	81-97
Aktif	75	11	6	4	4
Özsermaye	72	14	6	4	4
İşlem hacmi	53	16	11	7	13
Komisyon	63	13	7	6	10
Faaliyet geliri	68	13	6	5	7
Net kâr	94	14	3	0	-10
Çalışan	44	16	15	11	14

yüzde 44'ünü istihdam etti. Bu grup içerisinde yer alan 5 aracı kurum, sektör kârının yarısından fazlasını elde etti.

Küreselleşme kaçınılmaz

Son dilimde yer alan en fazla zarar eden 17 aracı kurumdan 11'inin yabancı olduğu dikkati çekti. Banka kökenli aracı kurumlar sektör net kâr-

nın yüzde 90'ını oluşturdu. TSPAKB Başkanı Nevzat Öztangut, son dönemde Türkiye'nin her anlamda dış dünyaya daha açık hale geldiğini, bu durumun bir yandan tüm dünyayı etkisi altına alan küreselleşmenin, bir yandan da ülkemizin Avrupa Birliği üyeliği perspektifinin bir sonucu olduğunu belirtti. (FİNANS SERVİSİ)